

समाज भूषण बाबूराव उर्फ अप्पासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे

२

प्रथम सत्रांत परिक्षा २०१४-२०१५

विषय - आधुनिक मराठी साहित्य व उपयोजित मराठी (G2)

पाठ्यपुस्तके - जीवनवेध

व्यावहारिक मराठी

वेळ - २ तास

गुण - ६०

द्वितीय वर्ष कला

प्र.१ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१) दोनपैकी एका विषयावर अर्ज लेखन करणे

५

- अ) समता नागरी सहकारी बँक लि. कोल्हापूर येथील शाखेत 'मुख्य कार्यकारी अधिकारी' हे पद भरावयाचे आहे त्यासाठी नोकरी अर्ज करा.
ब) तुमच्या महाविद्यालयात शिष्यवृत्ती मागणीसाठी अर्ज करा.

२) दिलेल्या परिच्छेदातील अशुद्ध शब्द शुद्ध करून परिच्छेद लिहा.

१०

पारंपारीक भाशाशास्त्र बव्हंशी कालबाह्य ठरले असून त्याची जागा आता आधुनीक भाषाविज्ञानाने घेतली आहे. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान, ऐतिहासिक भाषाविज्ञान, तुलणात्मक भाषाविज्ञान, बोलि भुगोल, भु-भाषाविचार कोशवीचार. अशा आधुनीक भाषाभ्यासाच्या वीवीध शाखा आहेत परंतू त्यांचा अभ्यास मांडणारे ग्रंथ मराठीत अत्यल्पच आहेत.

महाराष्ट्रातिल सरव विद्यापीठांनी आपल्या मराठीच्या अभ्यास करतात आधुनिक भाषाविज्ञानाचा जाणीवपूर्वक समावेश केलेला आहे म्हनून अभ्यासगरथांची हि गरज काही अंशी तरी भागवावि या हेतुणे हा ग्रंथ साधर केल आहे.

प्र.२ अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ५)

१०

- १) चरित्र म्हणजे काय ?
२) चरित्रलेखनाचे उद्देश सांगा.
३) चरित्राची रचना कोणत्या तीन अंगांनी बनलेली असते ?
४) चरित्रलेखकाला चरित्र लिहिताना कोणती पथ्ये पाळावी लागतात.
५) चरित्राचा पाया व कळस कशास म्हटले जाते ?
६) सर्वात जुने चरित्र कोणते ?
७) चरित्र व कादंबरी यातील भेद स्पष्ट करा.

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ५)

१०

- १) ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांनी कोणत्या मूल्यांच्या प्रस्थापनेसाठी कार्य केले ?
२) महर्षि अण्णासाहेब कर्वे यांच्यावर मुरुड गावातील लोकांनी बहिष्कार का टाकला ?
३) महाराजा सयाजीराव गायकवाड यांनी शेतकऱ्यांसाठी कोणती कामे केली ?
४) कर्मवीर भाऊराव पाटील यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची वैशिष्ट्ये सांगा.
५) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना न्युयार्कमध्ये कोणता अनुभव आला ?
६) सांजवात या पाठात आलेल्या व्यक्तीचित्रांची नावे सांगा.
७) पद्मश्री विखे पाटील यांनी कोणते कार्य केले ?

प्र.३ अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही १)

५

- १) आत्मचरित्र या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) आत्मचरित्र लिहिण्यामागील प्रेरणा स्पष्ट करा.

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा. (कोणतेही २)

५

- १) प्रबोधनकार ठाकरे यांच्या आईचे स्वभावचित्र रेखाटा.
- २) 'सांजवात' या पाठातील आनंदीबाईंच्या बालपणातील आठवणी थोडक्यात सांगा.
- ३) टीप लिहा - ग्रामीण विकासाचे आद्यप्रवर्तक पद्मश्री विखे पाटील
- ४) कर्मवीर काकासाहेब वाघ यांचे व्यक्तिचित्र स्पष्ट करा.

प्र.४ खालील प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दात लिहा. (कोणतेही २)

१५

- १) ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या शैक्षणिक व सामाजिक कार्याचा सविस्तर परिचय करून द्या.
- २) महर्षि धोंडो केशव कर्वे यांनी स्त्रियांच्या शिक्षणासाठी केलेल्या कार्याचे पाठाच्या आधारे मूल्यमापन करा.
- ३) महाराजा सयाजीराव गायकवाड दूरदृष्टा राजा या विधानाचा परामर्श घ्या.
- ४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी विलायतेला शिक्षणासाठी घेतलेल्या परिश्रमाचा आढावा घ्या.

* * *